

- Izlash
- Elektron yarmarkalar, auktsion va tanlovlar tashkilotchilarining-axborot vositachilarining faoliyatini tashkil etish tartibi to'g'risidagi Nizomni tasdiqlash haqida
- ILOVA
Elektron yarmarkalar, auktsion va tanlovlar tashkilotchilarining — axborot vositachilarining faoliyatini tashkil etish tartibi to'g'risida NIZOM
- I. Umumiy qoidalar
- II. Axborot vositachilarining huquqlari va majburiyatlari
- III. Elektron tijorat ishtirokchilari
- IV. Elektron tijoratni tashkil etish tartibi
- V. Yakunlovchi qoidalar

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING QARORI

ELEKTRON YARMARKALAR, AUKSION VA TANLOVLAR TASHKILOTCHILARINING-AXBOROT VOSITACHILARINING FAOLIYATINI TASHKIL ETISH TARTIBI TO'G'RSIDAGI NIZOMNI TASDIQLASH HAQIDA

O'zbekiston Respublikasida elektron tijoratni jadal rivojlantirish, shuningdek elektron tijoratning axborot vositachilari va ishtirokchilari faoliyatini rivojlantirish uchun qo'shimcha qulay shart-sharoitlar yaratish maqsadida Vazirlar Mahkamasi qaror qiladi:

1. Elektron yarmarkalar, auktsion va tanlovlar tashkilotchilarining — axborot vositachilarining faoliyatini tashkil etish tartibi to'g'risidagi **nizom** ilovaga muvofiq tasdiqlansin.
2. Mazkur qarorning bajarilishini nazorat qilish O'zbekiston Respublikasi Bosh vazirining birinchi o'rinbosari R.S. Azimov zimmasiga yuklansin.

O'zbekiston Respublikasining Bosh vaziri Sh. MIRZIYOYEV

Vazirlar Mahkamasining 2016-yil 2-avgustdagi 249-son qaroriga ILOVA

Elektron yarmarkalar, auktsion va tanlovlar tashkilotchilarining — axborot vositachilarining faoliyatini tashkil etish tartibi to'g'risida NIZOM

I. Umumiy qoidalar

1. Ushbu Nizom elektron yarmarkalar (shu jumladan ko'rgazma-yarmarka savdosi), auktsion va tanlovlar tashkilotchilarining — axborot vositachilarining faoliyatini tashkil etish tartibini belgilaydi.
2. Ushbu Nizomning amal qilishi elektron tijorat ishtirokchilarining shaxsiy axborot tizimlaridan foydalangan holda tuziladigan bitimlariga, davlat xaridlariga, shuningdek quyidagilarning faoliyatiga nisbatan tatbiq etilmaydi:
(2-bandning birinchi xatboshisi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 30-dekabrdagi PQ-4938-sonli qarori tahririda — Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 31.12.2020-y., 07/20/4938/1680-son)
3. Muayyan turdagi va sifatdagi tovarlar, shu jumladan hosila moliyaviy vositalar (derivativlar) elektron birja va birjadan tashqari savdolarini tashkil etuvchilar;
elektron davlat va korporativ xaridlarni tashkil etish bo'yicha;
elektron ko'chmas mulk savdolari tashkilotchilari;
elektron tijorat ishtirokchilari o'rtasida bitimlar tuzishda elektron hujjatlar va elektron xabarlar aylanishi bilan bog'liq bo'lmagan elektron tijorat xizmatlari ishtirokchilariga xizmat ko'rsatuvchi axborot vositachilari.
3. Mazkur Nizom maqsadlarida quyidagi tushunchalardan foydalaniladi:
agent — axborot vositachisi tomonidan akkreditatsiya qilingan hamda topshiriq shartnomasi yoki komissiya shartnomasi asosida elektron tijoratda sotuvchilar va xaridorlarga vositachilik xizmatlari ko'rsatadigan elektron tijorat ishtirokchisi — yuridik shaxs;
aksept — oferta yo'llangan shaxsning uning qabul qilinganligi to'g'risidagi javobi;
axborot vositachisi — elektron yarmarkalar (shu jumladan ko'rgazma-yarmarka savdosi), auktsion va tanlovlarni tashkil etuvchi yuridik shaxs;
axborot tizimi — axborot vositachisining axborot tizimi, elektron yarmarkalar (shu jumladan ko'rgazma-yarmarka savdosi), auktsion va tanlovlarni o'tkazish natijalari bo'yicha bitimlar tuzish uchun axborotni yig'ish, saqlash, qidirish, qayta ishlash va undan foydalanish imkonini beradigan axborot resurslari, axborot texnologiyalari va aloqa vositalarining tashkiliy jihatdan tartibga solingan majmui;
oferent — axborot vositachisining axborot tizimida (sotuvchi — tovarni sotishda, xaridor — tovarni xarid qilishda) oferta joylashtirgan elektron tijoratning ishtirokchisi;
oferta — bir shaxsga, bir nechta aniq shaxslarga yoki nomuayyan shaxslar doirasiga yo'llangan, shartnomaning barcha shartlarini o'z ichiga oluvchi, unga ko'ra taklif qilayotgan shaxsning taklifiga javob beradigan har qanday shaxs bilan shartnoma tuzish yuzasidan irodasini bilish mumkin bo'lgan taklif;
axborot vositachisining qoidalari — axborot vositachisining axborot tizimidan foydalangan holda elektron tijoratni tashkil qilish tartibini belgilovchi axborot vositachisining lokal hujjati (elektron yarmarkalar (shu jumladan ko'rgazma-yarmarka savdosi), auktsion va tanlovlar)ni o'tkazish qoidalari);
tovar — fuqarolik muomalasidan chiqarilmagan va elektron tijoratda bitim predmeti hisoblanadigan tovar, ish va (yoki) xizmat.

II. Axborot vositachilarining huquqlari va majburiyatlari

4. Axborot vositachisi quyidagi huquqlarga ega:
elektron tijorat ishtirokchilariga xizmatlar ko'rsatish shartlarini va o'z xizmatlari narxlarini belgilash, qonun hujjatlarida belgilangan holatlar bundan mustasno;
axborot vositachisining qoidalarini va elektron tijorat ishtirokchilariga bo'lgan talablarni belgilash;
elektron tijorat ishtirokchilariga, ular belgilangan qoidalarni buzgan, elektron tijorat ishtirokchisining axborot vositachisi va (yoki) elektron tijorat ishtirokchilari oldidagi to'lanmagan qarzlari mavjud bo'lgan taqdirda xizmatlar ko'rsatishni to'xtatib turish;
elektron tijorat ishtirokchilariga elektron tijorat bilan bog'liq bo'lgan axborot, ta'lim, maslahat, logistika va boshqa qo'shimcha xizmatlar ko'rsatish;
boshqa axborot vositachilari bilan hamkorlikda ma'lumotlar bazalarini, shu jumladan elektron tijoratning nohalol ishtirokchilari reyestrlarini yaratish.
- Axborot vositachilari qonun hujjatlariga va shartnomaga muvofiq boshqa huquqlarga ham ega bo'lishi mumkin.
5. Axborot vositachisi quyidagilarga haqli emas:
o'zining axborot tizimidan foydalangan holda tuzilgan bitimning tarafiga aylanish, shuningdek axborot vositachisi sifatida xizmatlar ko'rsatish bilan bog'liq bo'lmagan ishlab chiqarish, savdo, savdo-vositachilik yoki boshqa faoliyatni amalga oshirish;
elektron tijoratni amalga oshirish, bitimlar tuzishda narxlarning shakllanish jarayonlariga aralashish, kontragentlarni tanlashda va bitimlar tuzishda elektron tijorat ishtirokchilarining erkinligini cheklash, shuningdek elektron tijorat ishtirokchilarining huquqlarini boshqacha tarzda cheklash.
6. Axborot vositachisi quyidagilarga majbur:
elektron tijorat sohasidagi qonun hujjatlariga, shu jumladan standartlar, normalar va qoidalarga rioya etish;
o'zining to'liq nomi, tashkiliy-huquqiy shakli, ko'rsatiladigan xizmatlar, ularni ko'rsatish shartlari va qiymatlari (tariflari) haqidagi axborotni elektron tijorat ishtirokchilariga oshkor qilish;
elektron hujjatlarning va elektron xabarlarning mazmunini, ulardan foydalanish tartibini o'zgartirmaslik, elektron tijorat ishtirokchilari bilan tuzilgan shartnomalarda nazarda tutilgan holatlar bundan mustasno;
elektron hujjatlarni, elektron xabarlarni va shaxsga oid ma'lumotlarni ruxsatsiz foydalanishdan himoya qilish choralari bilan ta'minlash;
elektron hujjatlarni va elektron xabarlarni uchinchi shaxslarga bermaslik, qonunda yoki shartnomada nazarda tutilgan holatlar bundan mustasno;
elektron hujjatlarning va elektron xabarlarning qonun hujjatlariga muvofiq saqlanishini ta'minlash;
o'z axborot tizimini O'zbekiston Respublikasi hududidagi serverlarda joylashtirish.
- Axborot vositachilari qonun hujjatlariga va shartnomaga muvofiq boshqa majburiyatlarni ham o'z zimmasiga olishi mumkin.
7. Axborot vositachisi o'zining rasmiy veb-saytida quyidagi axborot va hujjatlarning joylashtirilishi va oshkor qilinishini ta'minlashi shart:
O'zbekiston Respublikasida elektron tijoratni tartibga soluvchi normativ-huquqiy hujjatlar;
elektron tijorat ishtirokchilariga xizmat ko'rsatish bo'yicha ommaviy shartnoma matni;
axborot vositachisining elektron tijorat ishtirokchilari uchun majburiy kuchga ega bo'lgan qoidalari va lokal hujjatlari matni;
o'zining axborot tizimidan foydalanganlik uchun xizmat ko'rsatishning amaldagi tariflari;
qonun hujjatlarida nazarda tutilgan majburiy tarzda oshkor qilinadigan boshqa axborot.
8. Axborot vositachisi:
topshirilayotgan, qabul qilinayotgan va saqlanayotgan elektron hujjatlarning va elektron xabarlarning ishonchligini, shuningdek ularning qonun hujjatlariga muvofiqligini nazorat qilish yoki tekshirishga majbur emas, agar qonun hujjatlarida va shartnomada boshqacha qoida nazarda tutilmagan bo'lsa;
ularga topshirilayotgan elektron tijorat ishtirokchilarining elektron hujjatlari va elektron xabarlarining mazmuni bilan bog'liq huquqiy oqibatlar uchun javob bermaydi.

III. Elektron tijorat ishtirokchilari

9. Elektron tijoratda axborot tizimlaridan foydalanadigan yuridik shaxslar va yakka tartibdagi tadbirkorlar tovarlar (ishlar, xizmatlar)ning sotuvchilari hisoblanadilar.
10. Elektron tijoratda axborot tizimlaridan foydalanadigan yuridik va jismoniy shaxslar tovarlar (ishlar, xizmatlar)ning xaridorlari bo'lishlari mumkin.
11. Axborot tizimi elektron tijorat ishtirokchilarini ro'yxatga olishni va identifikatsiya qilishni majburiy tartibda ta'minlashi kerak.
12. Axborot tizimlaridan foydalangan holda elektron tijoratda ishtirok etish sotuvchi va xaridor tomonidan mustaqil ravishda yoki agentlar orqali amalga oshiriladi.
13. Agent sotuvchiga yoki xaridorga xizmatlar ko'rsatish natijasida o'ziga ma'lum bo'lgan ma'lumotlarning maxfiyligiga rioya qilishga majbur.
- Bunda agent bir paytning o'zida bir bitim doirasida sotuvchi va xaridorning manfaatlarini ifoda etishga haqli emas.
14. Elektron tijorat ishtirokchilari va axborot vositachilarining o'zaro munosabatlari axborot tizimida erkin foydalanishda joylashtirilgan ommaviy shartnoma shartlari bilan belgilanadi.
15. Axborot vositachisi elektron tijorat ishtirokchilarining majburiyatlari bo'yicha uchinchi shaxslar oldida, shu jumladan uning axborot tizimidan foydalanilgan holda tuzilgan shartnomalar bo'yicha javobgar bo'lmaydi, ommaviy shartnomada va (yoki) axborot vositachisining qoidalarida bunday javobgarlik nazarda tutilgan holatlar bundan mustasno.
- Elektron tijorat ishtirokchilari axborot vositachisining majburiyatlari bo'yicha javobgar bo'lmaydilar.
16. Axborot vositachisi tovarning yetkazib berilishini ta'minlashga, axborot vositachisining qoidalarida nazarda tutilgan tartibda elektron tijorat ishtirokchilarining majburiyatlari bajarilishini kafolatlashga haqli.
- Elektron tijorat bilan bog'liq qo'shimcha xizmatlarni ko'rsatish uchun qonun hujjatlarida litsenziya yoki boshqa ruxsatnomoni tusidagi hujjat talab etilishi nazarda tutilgan, shuningdek bunday xizmatlarni ko'rsatadigan shaxs mos kelishi shart bo'lgan talablar belgilangan taqdirda axborot vositachisi litsenziya (ruxsat etish tusidagi hujjat)ga ega bo'lishi va (yoki) belgilangan talablarga mos kelishi shart.

IV. Elektron tijoratni tashkil etish tartibi

17. Axborot vositachilarining axborot tizimlaridan foydalangan holda sodir etiladigan bitimlar raqobatli yoki raqobatsiz shakllarda tuzilishi mumkin.
18. Elektron tijoratni tashkil etishning shakllari bitimlar tuzishning raqobatli shakllari deb e'tirof etiladi, bunda axborot vositachisining axborot tizimi quyidagi shart-sharoitlarni ta'minlaydi:
elektron tijoratning ikkitadan kam bo'lmagan ishtirokchilari tomonidan ofertani akseptlash imkoniyati;
oferent uchun shartnomani bajarishning eng yaxshi shartlarini taklif qilgan shaxs bilan shartnoma tuzish.
Qayd etilgan talablarga rioya qilingan taqdirda bitim sodir etilgan deb e'tirof qilinadi.
- Bitimlarni raqobatli shakllarda sodir etishda ofertani qabul qilgan shaxs tomonidan, uni qabul qilish uchun belgilangan muddatda, unda ko'rsatilgan shartnoma shartlarini bajarish bo'yicha xatti-harakatlarni (tovarlarni yuklab jo'natish, xizmatlar ko'rsatish, ishlarni bajarish, tegishli summani to'lash va hokazolarni) sodir etish aksept hisoblanmaydi.
19. Elektron tijoratning raqobatli shakllaridan foydalanishda shartnoma narxi salohiyatli ishtirokchilarning raqobatli takliflarini taqqoslash va ular orasidan oferent uchun eng yaxshi bo'lgan taklifni tanlab olish yo'li bilan aniqlanadi.
20. Elektron tijoratning raqobatli shakllaridan foydalangan holda tuzilgan shartnomaning narxi, oferta joylashtirilgan paytdan e'tiboran 24 soatdan kam bo'lmagan vaqt mobaynida ikki va undan ortiq salohiyatli ishtirokchilarga raqobatli takliflarni erkin ravishda topshirish imkoniyati berilgan taqdirda bozor narxi deb e'tirof etiladi.
21. Elektron tijoratning raqobatsiz shakllaridan foydalanishda oferent tomonidan bitim axborot tizimida joylashtirilgan ofertaga, uning taklifiga, ofertani akseptlash yo'li bilan qabul qilish orqali javob qaytargan har qanday shaxs bilan tuziladi.
22. Elektron tijoratning raqobatsiz shakllaridan foydalanishda shartnoma narxi ofertada ko'rsatilgan darajada belgilanadi.
23. Axborot tizimi bitimning avtomatik tarzda ro'yxatdan o'tkazilishini nazarda tutish shart.
24. Axborot vositachisiga quyidagilarni ro'yxatdan o'tkazishga yo'l qo'yilmaydi:
raqobatli shakllardan foydalangan holda axborot tizimida sodir etilgan bitim natijalariga ko'ra tuzilgan shartnomaga o'zgartirishlar va qo'shimchalar;
o'zining axborot tizimidan tashqarida sodir etilgan bitimlar;
qonun hujjatlariga muvofiq majburiy tarzda davlat ro'yxatidan o'tkaziladigan va (yoki) notarial tarzda tasdiqlanadigan bitimlar.
25. Elektron tijorat axborot vositachisida qabul qilingan tartib- taomillariga muvofiq tasdiqlangan axborot vositachisining qoidalariga muvofiq amalga oshiriladi.
26. Axborot vositachisining qoidalari oldindan belgilangan bo'lishi, elektron tijoratning barcha ishtirokchilari uchun bir xil bo'lishi va majburiy tarzda quyidagilardan iborat bo'lishi kerak:
axborot vositachisining huquqlari va majburiyatlari;
elektron tijorat ishtirokchilariga nisbatan talablar, ularga bitimlarni sodir etishga ruxsat berish tartibi, ularning huquqlari va majburiyatlari;
elektron tijorat ishtirokchisini ro'yxatdan o'tkazish va identifikatsiya qilish tartibi;
elektron tijoratni tashkil etish, bitimlar tuzish, shartnomalarni rasmiylashtirish va ro'yxatdan o'tkazish tartibi;
axborot vositachisining axborot tizimida bitimlarni sodir etish natijalari bo'yicha narxlarni shakllantirish tartibi;
tuzilgan shartnomalar bo'yicha majburiyatlarni bajarish, hisob-kitoblarni (tovar uchun va uni yetkazib berganlik uchun to'lovni) tashkil etish tartibi;
sodir etilgan bitimlar, elektron tijorat ishtirokchilarining xizmat va tijorat sirlarini himoya qilish bo'yicha choralar haqidagi axborotni oshkor qilish tartibi;
axborot vositachisining qoidalarini buzganlik uchun javobgarlik haqidagi qoidalar;
elektron tijorat ishtirokchilarining manfaatlarini himoya qilish bo'yicha choralar va ularni buzganlik uchun axborot vositachisining javobgarligi;
axborot vositachisining elektron tijorat ishtirokchisining shaxsiy ma'lumotlaridan foydalanishning yo'l qo'yiladigan maqsadlari va shartlari, shuningdek ularni buzganlik uchun javobgarlik choralari;
axborot vositachisining axborot tizimidan foydalangan holda amalga oshiriladigan elektron tijorat jarayonida paydo bo'ladigan nizolar va kelishmovchiliklarni ko'rib chiqish tartibi.
- Axborot vositachisining qoidalari quyidagilarni ham o'z ichiga olishi mumkin:
elektron tijoratda ishtirok etish bo'yicha elektron tijorat ishtirokchilariga xizmatlar ko'rsatuvchi agentlarni akkreditatsiyadan o'tkazish tartibi, ularga qo'yiladigan talablar majmui;
agentlarning huquqlari va majburiyatlari;
axborot vositachisi tomonidan uning axborot tizimidan foydalangan holda sodir etilgan bitimlarni bajarish kafolatlarini berish tartibi va shartlari;
qonun hujjatlariga muvofiq boshqa qoidalar.
27. Axborot tizimida tuzilgan bitim bo'yicha huquqlar va majburiyatlar taraflarda bitim axborot tizimida elektron ro'yxatdan o'tkazilgandan keyin paydo bo'ladi, agar qonun hujjatlarida boshqacha hol nazarda tutilmagan bo'lsa.

V. Yakunlovchi qoidalar

28. Axborot vositachilarining axborot tizimlaridan foydalangan holda amalga oshiriladigan elektron tijoratda quyidagilarga yo'l qo'yilmaydi:
elektron tijorat ishtirokchilarini kamsitish, elektron tijoratning bir ishtirokchisiga boshqa ishtirokchilar erkin foydalana olmaydigan va qonun hujjatlarida nazarda tutilmagan imtiyozlar yoki preferensiyalarni berish;
axborot vositachilarining mansabdor shaxslari tomonidan shaxsiy manfaatdorlik ta'sirlari qoralar qabul qilish yoxud elektron tijorat ishtirokchilarining manfaatlariga zarar yetkazadigan boshqa noqonuniy xatti-harakatlarni sodir etish;
elektron tijorat ishtirokchilariga bosim o'tkazish, elektron tijoratda ishtirok etish haqidagi axborotni oshkor qilish (qonun hujjatlaridan nazarda tutilgan holatlar bundan mustasno), noqonuniy tarzda raqobatga yo'l qo'ymaslik, uni cheklash yoki chetlatish;
elektron tijorat ishtirokchilarining bozor konyunkturasini o'zgartirish yoki narxlarni buzib ko'rsatish maqsadida til biriktirishi;
- ishonchli bo'lmagan yoki buzib ko'rsatilgan axborotni berish yoki tarqatish, shuningdek axborotdan erkin foydalanishni asossiz cheklash;
- elektron tijorat ishtirokchilari tomonidan kelgusida shartnomani imzolashdan yoki uni zarur darajada bajarishdan bosh tortish niyatida sun'iy ravishda pasaytirilgan yoki oshirilgan narxlarda talabnolamalar berish;
- axborot vositachisining axborot tizimlaridan foydalangan holda tovar sotayotgan yoki sotish, ishlarni bajarish, xizmatlar ko'rsatishni taklif qilayotgan, belgilangan tartibda yakka tartibdagi tadbirkor sifatida ro'yxatdan o'tkazilgan jismoniy shaxs hisoblangan bitim taraflaridan biri tomonidan bitimlarni amalga oshirish.
29. Mazkur Nizomni buzganlikda aybdor bo'lgan shaxslar qonun hujjatlarida belgilangan tartibda javobgar bo'ladilar.

(O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2016-y., 31-son, 378-modda; Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 31.12.2020-y., 07/20/4938/1680-son)